

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Petre Andrei” din Iași
. Facultatea	Psihologie, Științele Educației și Asistență Socială
. Departamentul	Departamentul de Psihologie și Asistență Socială
. Domeniul de studii	Asistență socială (Interdisciplinar cu domeniul: Psihologie)
. Ciclul de studii	Masterat
. Programul de studii/Calificarea	Managementul serviciilor psiho-sociale de incluziune și suport

2. Date despre disciplină MSPSIS 1205

2.1. Denumirea disciplinei	Managementul stresului în instituțiile sociale				
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Cristina-Maria STOICA				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Cristina-Maria STOICA				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	Examen
					2.7.Regimul disciplinei Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1.Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminare/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5.curs	28	3.6.seminare/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					32
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și teren					22
Pregătiri seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.7.Total ore de studiu individual	83				
3.8.Total ore pe semestru	125				
3.9. Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cultura și dezvoltarea organizațională a instituțiilor sociale
4.2. de competențe	Dezvoltarea umană și mediul social

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Cursul se desfășoară pe baza suportului de curs și a bibliografiei indicate, având un caracter interactiv.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Seminarul se desfășoară pe baza bibliografiei și a suportului de curs. Sarcinile de lucru se rezolvă în echipe și/sau individual, sub îndrumarea

	cadrului didactic. Se stimulează crearea unor strategii/ politici; studenții sunt încurajați să-și perfecționeze abilitatea de lucru în echipă
--	--

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Investigarea problemelor psihosociale actuale specifice practiciei în instituțiile sociale, folosind modalități și tehnici de adaptare la stres. 1 credit C2. Cunoașterea și înțelegerea procesului stresului specific domeniului serviciilor sociale. 1 credit C3. Analizarea și aplicarea metodelor și tehnicii de adaptare la stresul specific managementului serviciilor sociale. 1 credit
Competențe transversale	Aplicarea principiilor, normelor și valorilor etice profesionale în muncă 1 credit Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare în cadrul echipei 0,5 credite Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea resurselor pentru propria dezvoltare. 0,5 credite

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul vizează: cunoașterea principalelor probleme, a conceptelor teoretice și soluțiilor practice legate de managementul stresului în domeniul serviciilor sociale; analiza și aplicarea metodelor și tehnicii de gestionare a stresului specific procesului de management în domeniul serviciilor sociale; înțelegerea stresului psihic și cunoașterea metodelor de contracarare a consecințelor negative ale acestuia.
7.2 Obiectivele specifice	1. Investigarea problemelor specifice practiciei sociale, folosind modalitățile și tehniciile de adaptare la stres. 2. Analiza atitudinilor și comportamentelor specifice stresului social și formarea deprinderilor de asistare și de influențare necesare în relația dintre manager și echipa de lucru. 3. Înțelegerea aspectelor fizologice și psihologice ale stresului; 4. Cunoașterea căilor de optimizare a nivelului de stres, a metodelor de prevenire și de combatere a consecințelor negative ale stresului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare
DELIMITĂRI CONCEPTUALE ȘI REZULTATE ALE STUDIILOR REALIZATE ÎN DOMENIU 1 oră	Prelegere participativă
SEMNIFICAȚII ALE STRESULUI OCUPAȚIONAL 1 oră	Prelegere, Dezbateră
PROBLEMATICA STRESULUI PROFESIONAL 1 oră	Prelegere, Dezbateră
SURSE ALE STRESULUI OCUPAȚIONAL/ORGANIZAȚIONAL 1 oră	Prelegere, Prezentare
FORMELE STRESULUI 1 oră	Prelegere, prezentare
STRESUL - LA NIVELUL MANAGERILOR 1 oră	Prelegere, prezentare PPT
STRESUL LA NIVELUL SUBORDONATULUI 1 oră	Prelegere, prezentare
CONSECINȚE ALE STRESULUI OCUPAȚIONAL 2 oră	Prelegere, prezentare
RELATIA DINTRE STRESUL PROFESIONAL ȘI PERFORMANȚA ÎN MUNCĂ 1 oră	Prelegere, prezentare
INDICATORI AI STRESULUI ÎN MUNCĂ LA NIVEL ORGANIZAȚIONAL GENERATORI DE COSTURI 1 oră	Prelegere, prezentare

FACTORI DE PREVENȚIE A STRESULUI LA LOCUL DE MUNCĂ 1 oră	Prelegere, prezentare
STRESUL SI DESTRESAREA 2 ore	Prelegere, prezentare
CREAREA UNUI CLIMAT PSIHO SOCIAL LIPSIT DE STRES LA LOCUL DE MUNCĂ 2 ore	Prelegere, prezentare
STRATEGII DE REDUCERE A FACTORILOR PROFESIONALI DE RISC 2 ore	Prelegere, prezentare
CONTROLUL RISCHULUI STRESULUI OCUPAȚIONAL ȘI REDUCEREA IMPACTULUI NEGATIV 1 oră	Prelegere, prezentare
STRATEGII DE MANAGEMENT AL STRESULUI PROFESIONAL LA NIVEL INDIVIDUAL 2 ore	Prelegere, prezentare
STRATEGIILE DE COPING / COPINGUL CENTRAT PE EMOȚIE ȘI COPINGUL CENTRAT PE PROBLEMĂ 2 ore	Prelegere, prezentare
MANAGEMENTUL TIMPULUI ȘI AL STRESULUI 1 oră	Prelegere, prezentare
SINDROMUL BURNOUT / SINDROMUL EPUIZARII PROFESIONALE 1 oră	Prelegere, prezentare
STRATEGII ORGANIZAȚIONALE - DUPĂ CE UN ANGAJAT DOVEDEȘTE CĂ ESTE EPUIZAT 2 ore	Prelegere, prezentare
CONFLICTUL MUNCĂ-FAMILIE – SURSĂ A STRESULUI 1 oră	Prelegere, prezentare
8.1.Bibliografie: a) referințe principale (bibliografie minimală): 1. Bolger, N., Coping as a personality process: A prospective study. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 1990, pp. 525–537 2. Brate Adrian, <i>Agresivitate și stres organizațional</i> , Editura Universitară, București, 2014 3. Butnaru Daniela, <i>Interfața muncă – familie: de la perspectiva conflictului și a interacțiunii pozitive la modele integratoare</i> , Editura Universității Al. I. Cuza, Iași, 2014 4. Bria M – <i>Sindromul epuezării profesionale la personalul medical</i> – Clujul Medical, 2011 vol. 84 p 14 – 19 5. Caracotă Maria, <i>Managementul stresului organizational</i> , Editura Pro Universitaria, București, 2012 6. Cherniss C., <i>Professional burnout in human service organization</i> . New York: Praeger, 1980 7. Chirilă Teodora, <i>Eficiența mecanismelor de coping în cazul bullyingului la locul de muncă</i> , Editura Universității Al.I. Cuza, Iași 8. Chiru, C., Stres. În S. Chelcea, P. Iluț (coordonatori). <i>Enciclopedie de psihosociologie</i> (pp. 348-349). București: Editura Economică, 2003 9. Cooper C. (2013). Organizational stress: a review and critique of theory, research and application 10. Constantin T. <i>Evaluarea psihologică a personalului</i> , Editura Polirom, Iași, 2004 11. Constantin, T., <i>Măsurarea satisfacției față de muncă (Job Satisfaction Survey – JSS). Material informativ</i> . Iași: Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea "Al. I. Cuza", 2009 12. Dobrescu Andrei, <i>Comportament organizațional</i> , Editura Pro Universitaria, București, 2016 13. Ellis Albert, <i>Trapia stresului</i> , Editura Trei, București, 2020 14. Evans S, Huxley P, Gately C, Webber M, Mears A, Pajak S, et al., <i>Mental health, burnout and job satisfaction among mental health social workers in England and</i>	

<p><i>Wales. Br J Psychiatry;188:75-80, 2006</i></p> <p>15. Freudenberger H – <i>Burnout High Cost of High Achievement</i>, Michigan Anchor Press pag 122 therapy. Journal of clinical psychology, 57(2), 243-255, 1980</p> <p>16. Gross, J. J., <i>Emotion regulation in adulthood: Timing is everything. Current directions in psychological science</i>, 10(6), 214-219, 2001</p> <p>b) referințe suplimentare (bibliografie extinsă / optională):</p> <p>17. Andreescu, Anghel (coord.) - <i>Managementul stresului profesional</i>, vol. I-II, Editura MAI, București, 2006</p> <p>18. Armstrong, M. <i>Managementul resurselor umane. Manual de practică</i> (trad.). București: Codecs, 2000</p> <p>19. Barbu Irina, <i>Stresul organizational. Implicații manageriale</i>, Editura Lumen, Iași, 2017</p> <p>Bogathy Z., <i>Manual de psihologia muncii și organizațională</i>, Iași: Polirom, 2004</p> <p>20. Vrasti R. (2015). <i>Reglarea emoțională și importanța ei clinică</i>, București: Editura ALL, 140 p, 2015</p> <p>21. Zaharia Daniela, <i>Managementul emoțiilor în organizații</i>, Editura Performantica, Iași, 2010</p> <p>22. Zlate, M., <i>Tratat de psihologie organizațional-managerială</i>. Volumul al II-lea, Iași: Editura Polirom, 2007</p> <p>23. Zorlențan, T., Burduș, E., Căprărescu, G., <i>Managementul organizației</i>, București, Editura Holding Reporter, 1995</p> <p>24. Wormer Paul, Delia Popescu (traducere), <i>Cum să facem față stresului și epuizării</i>, Editura Univers Encyclopedic, București, 2015</p>	
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare
Evaluarea stresului. Aplicații 1 oră	Dezbateră
Analiza și identificarea indicatorilor de stres la locul de muncă 2 ore	Dezbateră. Lucrul în grupuri mici. Exemple
Aplicații ale instrumentelor de evaluare a componentelor stresului psihosocial 2 ore	Demonstrații
Strategii de dezvoltare a resurselor personale pentru medierea efectelor stresorilor psihosociali 1 oră	Dezbateră Exerciții interactive
Burn-out profesional. Exemple și conceperea unor strategii 2 ore	Dezbateră. Discuții
Programe de managementul timpului pentru combaterea stresului. Strategii personale anti-stres 2 ore	Dezbateră. Expunere Demonstrație
Exerciții de identificare a efectelor stresului la nivel organizațional 1 oră	Metode de lucru în grupuri mici
Personalitatea și stilurile de adaptare la stresul profesional 1 oră	Brainstorming
Conceperea unor programe de management al stresului în cadrul organizației 2 ore	Joc de rol, studii de caz
8.2.Bibliografie:	
a) referințe principale (bibliografie minimală):	
1. Heart, P., & Cooper, C., Occupational Stress: Toward a More Integrated Framework. In D. S. Ones, <i>The SAGE Handbook of Industrial, Work & Organizational Psychology</i> (Vol. Managerial Psychology and Organizational Approaches, p. 98). SAGE, 2015.	
Judge, T. M., Parker, S. K., & A. E. Colbert. (2015). Job Satisfaction: A Cross-Cultural Review. In D. S. Ones, N. Anderson, C. Viswesvaran, & H. K. Sinangil, <i>The SAGE Handbook of Industrial, Work & Organizational Psychology</i> (Vol. V3: Managerial	

<p>Psychology and Organizational Approaches, pp. 25-29). Sage.</p> <p>2. Herdea Valeria, <i>Sindromul de Burnout</i>, Editura Amaltea, Bucureşti, 2020</p> <p>3. Ilyes Mariana, <i>Influenţa burnout-ului asupra satisfacţiei profesionale a cadrelor didactice</i>, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj Napoca, 2015</p> <p>4. László, K. D., <i>Stresul în muncă și sănătatea</i>. În E. Avram și C. L. Cooper (coord.). <i>Psihologie organizaţional-managerială. Tendenţe actuale</i> (pp. 547-577). Iaşi: Editura Polirom, 2008</p> <p>5. Licu Monica, <i>Evaluarea strategiilor de coping</i>, Editura Academiei Naţionale de Informaţii Mihai Viteazu, Bucureşti, 2014</p> <p>6. Licu Monica, <i>Optimizarea strategiilor de coping</i>, Editura Academiei Naţionale de Informaţii Mihai Viteazu, Bucureşti, 2014</p> <p>7. Looket Terry, Dumitru Magda (traducere), <i>Manual antistres</i>, Editura Niculescu, Bucureşti, 2009</p> <p>8. Manole Cristina, <i>Studiu privind stresul organizational și climatul muncii</i>, Editura Economică, Bucureşti, 2020</p> <p>9. Marineanu Vasile, <i>Manual pentru pregătirea psihologică și controlul stresului operaţional</i>, Editura Centrului Tehnical Armatăi, Bucureşti, 2015</p> <p>10. Stoica Cristina Maria, <i>Costul accidentelor de muncă</i>, Editura Tehnopress, Iaşi, 2019, ISBN 978-606-687-370-3</p> <p>11. Stoica Cristina Maria, <i>Dezvoltarea resurselor umane</i>, Editura Tehnopress, Iaşi, 2012, ISBN 978-973-702-953-9, coautor,</p> <p>12. Stoica Cristina Maria, <i>Politica ocupării forţei de muncă, suport de curs</i>, Editura Institutului European, Iaşi, 2011</p> <p>13. Stoica Cristina Maria, <i>Teorii economice ale socialului</i>, suport de curs, Editura Tehnopress, Iaşi, 2010, ISBN 978-973-702-822-8</p> <p>14. Stoica Cristina Maria, <i>Managementul resurselor umane</i>, Editura Tehnopress, Iaşi, 2011, ISBN 973-702-732-9</p> <p>*** Inspectoratul Teritorial de Muncă Ilfov, <i>Managementul stresului. Gestionarea stresului și a riscurilor psihosociale la locul de muncă</i>, Bucureşti, 2015</p> <p>b) referinţe suplimentare (bibliografie extinsă / optională):</p> <p>15. Prițcan V., Profilaxia și depășirea arderii profesionale. Bălti: „Tipografia din Bălti”, 1998</p> <p>16. Prodan, A. <i>Managementul de succes. Motivaţie și comportament</i>. Iaşi: Editura Polirom, 2009</p> <p>17. Rahman, W., & Nas, Z., Employee development and turnover intention: theory validation. <i>European journal of training and development</i>, 2013</p> <p>18. Robu, V., <i>Satisfacţia faţă de muncă în rândul angajaţilor unei organizaţii: semnificaţii, evaluare, corelate şi consecinţe</i>. În Anuarul Universităţii „Petre Andrei” din Iaşi, Serie nouă, tom IV, pp. 625-655, 2009</p> <p>19. Salome Jacques, Marc Ciulacu (traducere), <i>Ghid de supravieţuire în universal profesional. Cum să facem faţă situaţiilor stresante</i>, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2015</p> <p>20. Sava, F., <i>Oboseala, stresul și accidentele de muncă</i>. În Z. Bogáthy (coordonator). <i>Manual de psihologia muncii și organizaţională</i> (pp. 179-193). Iaşi: Editura Polirom, 2004</p> <p>21. Savca L., <i>Autoreglarea emotională</i>. Chişinău: Editura Didactică, 1993</p> <p>22. Schroder Jorg-Peter, <i>Cum să depăşim sindromul burnout</i>, Editura All, Bucureşti, 2010</p> <p>23. Sullivan, S. E., & Bhagat, R. S., <i>Organizational stress, job satisfaction and job performance: Where do we go from here?</i> În Journal of Management, vol. 18, no. 2, pp. 353-374, 1992</p>	
---	--

<p>24. Szasz Anton, <i>Managementul stresului pentru locuri de muncă sănătoase</i>, Editura Mirton, Timișoara, 2015</p> <p>25. Thompson, Ross., <i>Emotion Regulation: A Theme in Search of Definition</i>. Monographs of the Society for Research in Child Development. 59. 25-52, 1994</p> <p>26. Ungureanu Călin, <i>Relația dintre stresul occupational și caracteristicile climatului organizational într-o organizație publică</i>, Ediutra Larisa, Câmpulung Muscel, 2011</p> <p>27. Ursu Mihaela, <i>Stresul organizațional</i>, Editura Lumen, București, 2007</p> <p>28. Vîrgă, D., Zaborilă, C. A., Sulea, C., <i>Starea de bine în organizații</i>. În E. AVRAM și C. L. Cooper (coord.). <i>Psihologie organizațional-managerială. Tendențe actuale</i> (pp. 343-370). Iași: Editura Polirom, 2008</p>	
---	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina este mereu actualizată cu ultimele noutăți din domeniu: noi standarde și noi practici privind managementul stresului în domeniul serviciilor psihosociale. De asemenea, studiile de caz sunt ancoreate la realitățile organizaționale, realitate, respectiv la politicile în domeniul stresului.

Metoda de predare, atât la curs cat și la seminar, este orientată spre practică și cazuistică de specialitate, astfel încât absolvenții să fie pregătiți atât teoretic, cât și practic.

Conținutul disciplinei este în concordanță cu cel al altor discipline similare oferătate de universități din țară și din străinătate. În urma discuțiilor avute cu asociațiile profesionale și ai angajatorilor, corespunde așteptărilor acestora.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor teoretice	Evaluare scrisă - test	80%
10.5 Seminar/laborator	Identificarea și analiza unei probleme legate de stresul psihosocial	Portofoliu	10%
	Analiza unor concepte specifice disciplinei	Referat	10%

10.6 Standard minim de performanță

- Pentru absolvirea acestei discipline este necesară obținerea unei note finale de minim 5 (cinci);
- Studenții trebuie să abordeze fiecare problematică (întrebare, aplicație practică) din cadrul subiectului de examen;
- Cunoașterea scopului managementului stresului la nivelul serviciilor psihosociale

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura șefului de departament

.....